

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Poročilo šolskega (naučnega) odseka o peticijah za vpeljavo slovenskega učnega jezika.

(Po stenografičnem zapisniku.)

(Dalje.)

Prašenje o uvedeni slovenskega učnega jezika za slovensko šolsko mladež ne pride prvič v parlamentarno obravnavanje, temveč sprožilo se je že prej večkrat v parlamentarnih krogih ter bilo predmet posvetovanju in sklepanju.

(Naštevajo se potem razne resolucije: poslanca dr. Vošnjaka dne 26. marca 1874; grofa Coroninija, društva „Sloge“ v Gorici in ukrepi deželnega zbora v Gorici.)

Pri tej priliki je opomniti, da je pred kratkim deželni odbor Goriški doposlal zbornici poslancev peticijo v slovenskem in italijanskem jeziku, katera ponavlja in poudarja prošnjo v omenjenih sklepih deželnega zbora izraženo (za upeljavo slovenščine in italijanščine). Deželni odbor prosi v tej dne 12. aprila 1882 datirane peticiji, katera se je tudi izročila podpisaneu poročevalcu: Zbornica poslancev naj vladi najtoplejšje priporoča, da se na srednjih šolah v Goriški napravijo paralelke s slovenskim in italijanskim učnim jezikom.

Slovenski jezik jemal se je dosihmal prav malo v ozir na srednjih šolah in učiteljskih v deželah, kjer bivajo Slovenci.

I. Kar zadeva srednje šole, rabi se slovenščina v jako omejenem obsegu za poučne namene in to večinoj le po ministerskem ukazu dne 20. septembra 1873 št. 8172.

Ta ukaz določuje za nadgimnazijo v Ljubljani¹⁾

¹⁾ Koncem šolskega leta 1880—1881 bilo je na tem zavodu 453 dijakov slovenskega in 132 nemškega materinega jezika.

poleg osmih razredov z nemškim učnim jezikom za podgimnazijo paralelko deloma s slovenskim učnim jezikom. In sicer se v I. b. razredu razen geografije in matematike uče vsi predmeti slovenski; v II. b. razredu je še pri nemščini in v drugem polletji za naravoslovje nemščina učni jezik. V razredu III. b. se poučujejo razen krščanskega nauka in slovenščine vsi predmeti v nemškem jeziku, isto tako tudi v paralelkah in pri dijadih, ki gredo iz paralel naprej; za učence, ki stopijo v razred I. a, je slovenščina, tudi ako jim je materin jezik, le fakultativna.

Na nadgimnaziji v Rudolfovem¹⁾ poučuje se v slovenščini krščanski nauk v prvih štirih razredih, dalje latinščina v I. in II. razredu in slovenski jezik v vseh razredih. Sicer je ves pouk nemški.

Na nepopolnej podgimnaziji v Kranji²⁾, ki je zdaj dvarazredna in se baš razširjava, je analogna uredba, kakor v Rudolfovem.

Na nadgimnaziji v Gorici (na katerej bilo je je koncem šolskega leta 1880—1881 47 nemških, 125 italijanskih, 164 slovenskih učencev) nemški je ves pouk, iznimši slovenščino in italijanščino in veronauk v I. in II. razredu spodnje gimnazije.

Na nadgimnazijah v Celji in Mariboru in na višjej realki v Ljubljani rabi slovenščina kot učni jezik jedino le pri slovenskem jeziku, kateri je obli-gaten za slovenske dijake.

Ako primerjamo tu navedene faktične razmere kakeršne so na omenjenih učiliščih, z resolucijo, skleneno l. 1880 po zbornici poslancev, nahajamo takoj znaten razloček. Ne da bi v tej zadevi nava-jal vse posameznosti, naj kot vzgled omenjam na-slednje:

Navedena resolucija je, ker hoče vpeljati slo-

¹⁾ Koncem šolskega leta 1880—1881. 163 Slovencev, 8 Nemcev.

²⁾ 66 Slovencev, 1 Nemec.

venski učni jezik le po razmeri sočih učnih sredstev, sestavljena z vso previdnostjo in ne more se jej očitati prebrzega priganjanja. Nu, tiskana je na pr. in potrjena (aprobirana) slovenska učna knjiga za geografijo (Jesenkova) in vender se poučuje na slovenskih paralelkah v Ljubljani, kjer se s sloven-ščino razmeroma ravna še najbolj rahlo, geografija uže počenši od I. razreda v nemškem jeziku. Dalje je aprobirana učna knjiga za botaniko (Pokorny, pri-rodopis rastlinstva s podobami, poslovenjen po Tu-šeku, Prag 1872); a botanika se nikjer ne poučuje v slovenščini.

Na gimnazijah v Celji in Mariboru (kjer je Slovencev blizu polovica vsega števila) ne pripušča se slovenščini niti toliko, kolikor na gimnazijah v Kranjskej.

Na gimnaziji v Gorici sta sicer v I. in II. raz-redu dve paralelki — namreč A. oddelek za Itali-jane in Nemce, B. oddelek za Slovence¹⁾ — a pouk je izvzemši veronauk in dotični materni jezik skozi in skozi nemški, akoravno bi bilo brez dvombe pri-kladno, z ozirom na veleodvažno število slovenskih in italijanskih učencev, da se v poštevmem gori-riškega in gori tudi uže omenjena peticija deželnega odbora goriškega.

Res se je sicer naznanilo šolskemu odseku, da je c. k. naučno ministerstvo pred kratkim stavilo prašenje deželnemu šolskemu svetu v Kranjskej, bi se li in kako mogel razširiti poučni obseg sloven-skemu jeziku. Kakor se kaže, to prašenje nij imelo posledka. A razširjenje poučnega obsega slovenskemu jeziku ne le v Kranjskej, ampak tudi v Goriškej

¹⁾ Koncem šolskega leta 1880—81 bilo je v I. A. 29 italijanskih, 12 nemških in I. B. 30 slovenskih učencev, v II. A. 26 italijanskih, 4 nemški, v II. B. 39 slovenskih učencev.

LISTEK.

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Málovrh.)

Druga knjiga.

XIV.

(Dalje.)

„Iz začetka se mi je videlo,“ nadaljeval je kmalu, ter roko raz obraza del, nespustivši pa zato Marijane, „da še popolnem verjamem in le svojim močem pri njenej izpeljavi ne zaupam; moje spo-sobnosti, sem mislil, ne odgovarjajo mojemu osve-dočenju — — — Te dve stvari sti pa neločljivi — in čemu bi se nadalje sam varal! — Ne Marijana, — jaz res ne verujem več! — Ti pa, ali ti še ve-ruješ?“

Marijana vzdignila je ponosno glavo in od-govorila:

„Da, Aleksej, jaz verujem, verujem z vso dušo — in sem pripravljena zato žrtvovati svoje življenje!“

Neždanov obrnil se je k njej in jo ginjen gle-dal, ko da jo zavida za to osvedočenje.

„Da, da,“ je ščebetaj, „tega odgovora sem se nadejal. — Vidiš li, da midva nijsva jeden za dru-zega: z jedno jedino besedo si najino zvezo ločila!“

Marijana je molčala.

„A glej Solomina,“ nadaljeval je on, „on sicer tudi v stvar ne veruje...“

„Kaj?“

„Ne! V našo stvar ne veruje on... ali čemu tudi; mirno in odločno hodi svojim potom. Človek gredé po potu vodečem v mesto, ne vpraša stoprav: „ali to mesto tudi res kje stoji?“ Mirno gre dalje. Tako tudi Solomin. — Druzega pa nič treba nij. — Jaz pa naprej ne vem, nazaj ne morem, a stati in se ubijati?... Od koga smem zahtevati, da je moj spremljevalec? Saj pravi uže pregovor: Jeden gre na desno, a drugi na levo, kako more potem stvar napredovati? — Ako pa uže jeden sam tega ne more prenašati, kako potem dva?“

„Aleksej,“ rekla je Marijana tiho in s tresočim se glasom, „zdi se mi, da pretiravaš. — Ali se ne ljubiva?“

Neždanov vzdihnil je globoko.

„Marijana,“ je del, „jaz se klanjam moči tvoje volje... a ti, ti me miluješ! — Ali vsak od naji

prepričan je o poštenosti druzega: to je res; ali — ljubezni nij mej nama!“

„Stoj, Aleksej, kaj govoriš! Ne pridejo li še danes, morda baš zdaj, biriči... Ne bodeva vkup bežati morala?“

„Da; in sicer k popu Sosimu, da naji ta po Solominovem predlogu poroči. Sicer znam, da ta poroka v tvojih očeh nič druzega nij, kakor sred-stvo, uteči policijskemu nadlegovanju... ali vender naji obveže... sili vkupe živeti... in ako uže ne sili, vsaj predpostavlja voljo vkupe živeti.“

„Kaj si ukrenil, Aleksej? Misliš li tu ostati?“ Neždanov hotel je uže „da“ reči, ali si je pre-mislil in potihoma del:

„N... ne!“

„Torej nečeš tja bežati, kamor pojdem jaz?“ Neždanov stisnil je močno Marijanino roko, ki jo je še vedno držal.

„Pustiti te brez varuha in branilca, bi greh bil in tega jaz nijsem storiti sposoben, naj si bodem inace še tako žalosten človek. Ti imela bodeš branilca... o tem ne dvomim!“

Marijana pripognila se je k njemu in mu ho-tela videti v oko, v srce, — na dno srca.

„Aleksej, kaj ti je? Kaj ti teži srce? Reci

in v Spodnji Štajerski mora se smatrati v smislu l. 1880 v zbornici poslancev sklenene resolucije nujno potrebnim.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. maja.

Cesar vrnil se je 14. t. m. s Pešte na Dunaj. V isti dan pričakuje se imenovanje skupnega finančnega ministra. Nadejati se je, da če bode sploh imenovan nov finančni minister, vendar Szlavy še nekoliko časa ostane.

Državni zbor razpustil se bode takoj, ko bode sprejet carinski cenilnik.

Koroški poslanec **Ottitsch** odpovedal se je tudi poslanstvu v deželni zbor. Za kmetске občine v labodske doline bode tedaj nova volitev.

Kakor zatrjuje „N. Fr. Presse“, umrl je nemško-nacionalni „**Parteitag**“ v Celji še pred porodom. Štajerski nemški poslanci so se neki izjavili, da bi tak „Parteitag“ kalil mir med Slovenci in Nemci okoli Celja. „N. Fr. Presse“ srdi se zbog tega nad baronom Walterskirchenom. „Politik“ pa piše, da bi bila vlada prepovedala kakor „Parteitag“ tako tudi od nas Slovencev namerjani tabor.

V pravdi o požaru **Ringtheatra**, ki se vije kakor morska kača po časnikih, objavila se bode jutri popoldne ob štirih razsodba.

Vnanje države.

V **Belemgradu** pričela se je preiskava zaradi demonstracije v gledališču. Več osob, mej njimi urednika nekega radikalnega lista, deli so v zapor. Pozneje doznalo se je, da je pri tem kravalu bilo več ljudi teško ranjenih. Deputacija mestne občine izrazila je svoje obžalovanje ministru Garašaninu, prosila za ponovljenje gledališke predstave in jamčila za vsak nered.

Iz **Sofije** poroča „Pol. Corr.“ Nij dvoma, da bode Hitrovo prestavljen na drugo mesto. Kot vodja ruske agencije posloval bode tajnik Arzenij.

O potovanju **bolgarskega kneza** piše „Bilgarski glas“: „Mi vemo to, da je potovanje našega kneza v rusko stolico pomembno za nas; jeden nasledek tega potovanja bi le ta, da bode prenehalo vmešavanje nekaterih agentov v naše notranje zadeve, tistih namreč, ki pod plaščem prijateljstva nam nasproti le skrbe za svojo osobno korist. „Marica“ pa misli, da se ne more obdržati sedanjí položaj, sedanjí vladni nasilni zistem pomnožava nezadovoljnost, državljanska in osobna svoboda je nemogoča itd.

Angleški listi poročajo, da se pričakuje odstop Gladstona in da je vlada sklenila odposlati dve oklopni ladiji v Aleksandrijo. Tudi vojno brodovje v Kanalu dobilo je povelje, naj bode pripravljeno in odpluje v nekoliko dneh v sredozemsko morje.

V angleške spodnje zbornice 13. t. m. naznanil je O' Donell pri drugem branji posilne postave predlog: Nasilstva in zločini v **Irskeji** pripisovati so neusmiljenei vladi Forsterja, umor v Du-

mi to! . . . Ti me vznemirjaš. Čudne so tvoje besede. In tvoj obraz! Takšnega obraza še nikdar nijsem na tebi videla!“

Neždanov obrnil se je počasi od nje in jej poljubil roko. Ta pot mu nij branila, a tudi smijala se nij, nego ga le skrbno gledala.

„A kaj, proč s temi misli,“ je rekel on in si popravil sedenje, „ne vznemirjaj se. Čudnega nij v mojem vedenju nič. — Vsa moja nesreča je to: Markelova so kmetje topli, čutil je njihove pesti; zvezali so mu roke na hrbtu, da so mu kosti pokale . . . Mene nijso kmetje topli, pili so celo z menoj, da, še na moje zdravje . . . a dušo mojo so bolj mučili, nego Markeljevo telo. Jaz sem se rodil krivim duhom; hotel sem to napako popraviti in sem jo le shujšal. To je ono, kar si na mojem obrazu videla.“

„Aleksiej,“ očitala mu je Marijana ozbiljno: „Ako nijsi odkritosrčen proti meni, je to greh . . .“

Stisnil je svoje roke in odgovoril:

„Marijana, vse moje bitje ti je jasno; a kar bodem storil, to naj ti naprej povem: ničemur se ne bodeš čuditi mogla!“

Marijana hotela je zahtevati, da jej teh besed zmisel razloži, ali tega nij storila . . . tudi je baš v tem hipu stopil Solomin v sobo.

(Dalje prihodnjič.)

blinu pa kaznjivej nepozornosti policije. Neopravičeno je tedaj, zbog tega oropati Irce vseh pravic in svobode. Posilna postava bode tedaj le rodila nemir in fatalno zavirala dobro upravo in mir v Irskeji.

Parnell in Davitt dobila sta poročila, da sta od sodišča Fenijancev obsojena na smrt.

Gledé **egiptovskega** vprašanja piše „Voltaire“, da bodeta Francoska in Angleška vkupe poslali v Aleksandrijo 10—15 oklopnih ladij in 12.000 mož. To diši nekako po okupaciji. Tudi Italija odpošlje dve oklopnici.

Sultan paša, prvomestnik zbornice notablov proti Arabiju, da pokliče beduvine v Kajiro, če bi vojska odstavila Kediva. Sicer pa vojska nij zanesljiva vsa, jeden polk je baje ostal zvest Kedivu.

Dopisi.

Iz Vrem 12. maja. [Izv. dop.] Učiteljstvo tukajšnje dvorazrednice napravi 21. maja t. l. ob 5. uri popoldne šolsko veselico. Vršila se bode na obzidanem travniku blagega šolskega prijatelja g. župana Janeza Dekleve; in sicer v sledečem sporodu: Govor, mej katerim se bode venčala in s trobojnimi trakovi okinčala nova šolska zastava, katero je podaril vedni in obilni dobrotnik te šole g. Fr. Dekleva, trgovec v Slavini; potem sledi razno petje, deklamacije in gledališčina šaloigra „Boječi Matevž“. Sodelovali bodo le šolski otroci. Nadejati se je obilo udeležencev pri tej narodno-nedolžnej veselici.

Iz Celja 12. maja. [Izv. dop.] Dr. Michelitscheve peticije zavoljo nemškega jezika pošiljajo se pod zavitkom okrajnega zastopa Celjskega na župane v Celjskem okraji in tajnik tega okrajnega zastopa g. Peer laže županom vsacemu posebe, da souže vsi župani se podpisali, samo dotični župan, (katerega bi rad vjel na svoje limanice) še ne. Nadejam se, da se bodo župani po savinjske doline izkazali kot može, ki se ne dajo voditi za nos in takim lažnjivim agitatorjem pokazali vrata.

V roke dobil sem denes tiskano pismo, kakršna se ob jednom s tiskanim formularom peticije pošiljajo na župane, in na katerem je podpisano: „Petitions-Comite Cilli, Briefe an Dr. Eduard Glantschnigg in Cilli. V tem pismu se piše, da je Štajerska v nevarnosti biti raztrgana. Da se ta nesreča odvrne, naj priloženo peticijo podpiše župan, ali vsaj nekaj odbornikov, in kolikor mogoče hišnih posestnikov. Nevarnost je silna „für unsere deutsche Art und Sitte“ à la dr. Michelitsch v Ptui? Brrr! Spodnje Štajersko naj se ohrani za belo zelenimi šrangami, zato je hitrost nujna, zato Vam dr. Glantschnigg, ker bi mu utegnilo sicer biti dolg čas piše: Mit deutschem Gruss. Tedaj deutsche Art und Sitte, deutscher Gruss, deutscher Untersteirer, vse le deutsch, to so goreče želje vseh štajerskih nemškutarjev, to je njih paradiz, v katerega bi radi spravili naše slovenske posestnike. Zaradi njihove dušne lenobe, katera je uzrok, da ne znajo družega jezika, nego nemškega, naj bi naš kmet poslušal pri sodnijah nerazumljivi mu jezik. A ti nemškutarji, niti dra. Eduarda Glantschnigga ne izimši niti nemški ne znajo, ker pišejo o „geknechete Unterlage“. Se pač vidi, da Vam je res treba še nemških šol, da boste saj nemški znali. Omeniti moram, da na tem pismu nij razvidno, v katerej tiskarni je zagledalo beli dan. Pa vendar ne, da bi imeli štajerski nemškutarji tajne tiskarne, kakor nihilisti?

Iz Hrastnika 13. maja. [Izviren dopis.] (Umor) Pretečeno nedeljo večer vršil se je tukaj pri nas grozen zločin.

Tukajšnji posestnik gosp. Miha Roš, kateri je tudi posestnik mlinov, vzel je pred dvema mescema v službo kot mlinarja nekega Antona Narobeta, kateri je pa takoj, ko je stopil v službo, seznanil se z domačo deklo Mico Kmet, prav pridno mlado deklino, in jej v pismih, katere jej je pisaril, obetal, da jo bode vzel. V nedeljo šla sta skupaj v cerkev in iz cerkve. Proti večeru pride on iz mlina na dom in gre k nji v kuhinjo, in jo nagovarja, naj bi ž njim službo popustila, in odtšla še tisti večer ž njim. Ko se ona ustavlja, in ga sili iz kuhinje iti, vzame

hudobnež dolg kuhinjsk nož, in jej ga od zadaj med rebra v prsa porine, in sicer tako, da je sirota takoj se zgrudila in dušo izdihnila. Hudobnež vrge je nož proč, ubežal, in se pod mlinška kolesa skril, kjer so ga potem našli in prijeli.

Tako hudodeljstvo se še nij storilo pri nas in ljudstvo je bilo tako razkačeno, da bi bilo hudobneža takoj usmrtilo, ako bi ga ne bili odpeljali. Drugi dan ko so hudobneža v Celje peljali, ga na kolodvoru nekdo prašo, ali ga kaj greva? „Nič me ne greva! Tri leta bom imel hrane zastoj, in delati mi ne bo treba“ — bil je odgovor.

Nehote se človeku pri takem odgovoru misel usiljuje: Ne bi li bilo bolje za, take hudobneže — glava za glavo!

Iz Celovca 12. maja. [Izv. dop.] (Razno-terosti.) Precej časa nijste dobili nobenega dopisa od mene, a ne jemljite mi za zlo, poboljšati se hočem ter Vam pogostejše dopisovati. Kmalu bode štiri mesece, odkar je g. dr. Vošnjak interpeliral g. naučnega ministra o nenaravnem stanju ljudskega šolstva na Koroškem, a g. minister še nij odgovoril, kar se nam jako čudno dozdeva. Misli li g. Conrad vse pri starem pustiti? Se bode li pustil od naših nemško-liberalnih kričavev, od ljudi a la Mačnik v kozji rog ugnati? Kako dolgo bode še trajalo nenaravno to stanje? Tukajšnji vladni list „Klagenfurter Zeitung“, ki pa tudi živi od žuljev naših slovenskih kmetov, prinaša večkrat dopise iz raznih krajev Koroške, v katerih se slovenski naš jezik na prav barbaričen način zaničuje, pa tudi neumnosti prinaša. Tako je trdil, da nij potrebno, da bi se v šoli slovenski podučevalo, otroci se itak doma naučijo slovenskega materinega jezika. Nij li to — „höhere Dummheit?“ — rekel bi Nemec. Tako piše torej naš vladni list, kateri zastopa mnenje sedanje vlade, katerej načelnik grof Taaffe je uže večkrat odločno izjavil, da mora vsak narod svojo popolno pravico doseči. Čuditi se moramo, da g. minister Conrad na omenjeno interpelacijo molči in se niti ne gane, niti toliko ne, da bi se saj slovensčina kot obligaten predmet v višje razrede upe-ljala. Vse je pri starem ostalo, germanizuje se kot poprej, da, naši vladni Nemci z vso silo delujejo za ponemčevanje slovenske dece. Kdaj bode tudi nam Korošcem napočil veseli dan narodnega našega vstajenja? —

Liberalci naši jeli so na vso moč hvaliti dežel-nega našega predsednika g. Schmidt pl. Zabierowega, da si prizadeva ohraniti „status quo ante“ in še nadalje slovenske Korošce germanizovati in ga zares prehvaliti ne morejo. Kako se svet spreminja! Ko je g. pl. Zabierow nastopil službo deželnega predsednika, takrat nijsmo čuli nikakršne pohvale iz ust ravno istih liberalcev, samo psovke in jako čudne priimke imeli so za novega deželnega predsednika, vse je bil imenovan samo tako ne, kakor to tirja splošna omika, kakor pristoji možu, kateri namestuje v deželi presvitlega cesarja samega. Pa vsaj se nij čuditi; stranka, katera ima za glasilo svoje liste a la „Freie Stimmen“, mora biti čisto demoralizovana in čuditi se moramo, da se ljudstvo v okolici celovške takih demoraliziranih ljudij prijemlje in jim še zaupati more.

„Freie Stimmen“ piše v vsakej številki o Vošnjaku, grdi in psuje slovenske poslance, slovenski jezik itd. Prosto mu! naj le vpije in grize okolo sebe, mi se s takim umazaním lističem, kateri večjidel o škandalu živi, ne bomo pripravili. — „Mir“ je prinesel iz „Vetrinjske okolice“ dopis, v katerem pravi, da se je Morova rodovina tukaj naselila ter da je razvoju slovenskega jezika nasprotna. To je prouzročilo v naših Nemcih strašen hrup, odločno trdijo, da nij resnica, da bi bili gg. Morro Slovence in slovenske stvari nasprotni. No, kdor je bral konec govora g. L. pl. Morro, katerega je govoril v državnem zboru, v katerem je nam Slovincem z vso odločnostjo grozil in žugal, da nas hočejo naši Nemci, ako ne mirujemo in se ne pustimo z lepo germanizirati, s silo ponemčiti, pohrustati: tak človek nij več nasprotnik — ne, on je naš odločen sovražnik.

H koncu še nekaj, iz katerega bode razvideli,

kako naši Veliko-Nemci razumejo „humaniteto“, o katerej vedno govoré in s katero se širokoustijo. Pred nekoliko tedni umrl je v celovški bolnici neki Ignacij Lechner. Mož bil je skozi dolžih štiri-deset let sollicitator pri g. deželnu glavarju, advokatu dr. J. Stiegerju. A ker nij imel toliko premoženja, da bi se mu bil priredil očitien pogreb, bil je pokopan po noči, kakor vsak berač. Nij li mož, ki je toliko let zvesto služil svojemu gospodarju, zaslužil, da bi bil le-ta skrbel za dostojen očitien pogreb? Pa niti toliko nij skrbel g. deželni glavar, da bi se bila smrt njegovega uradnika mej njegovimi kolegi razglasila, kateri bi mu bili gotovo preskrbeli dostojen pogreb. Kaj ne, to je „deutsche Humanität“.

S.

Z Dunaja 13. maja. [Izv. dop.] (Iz državnega zbora. Dr. Fischhof pride na Dunaj.) V petek bil je carinski cenilnik v tretjič prečitán ter z veliko večino sprejet. Levičarjev glasoval je velik broj za vladno predlogo. Štajerski in koroški levičarji bili so iz seje izostali, ker proti glasovati nij se njim zdelo potrebno, za vladno in večino glasovati pa jim brani levičarska doslednost. Živahna bila je razprava o tem, kako naj se pokrije svota, ki jo imajo plačati dežele cisalajtanske za ukrotenje upora v Krivošijah, v Hercegovini in Bosni. Levičar Wolfrum se je spotikal nad vladnim predlogom. Finančni minister Dunajevski kritiziral je znano spretnostjo in temeljitostjo govor Wolfrumov ter dejal njegove nazore v nič. Desnica je finančnega ministra govor kot navadno živo pohvalila. Wolfrum stavil je vsled tega govora poseben predlog, ki pa je potem, ko je govoril še proti levičarju poročevalec grof Henrik Clam-Martinic, bil odbit s 167 proti 111 glasovi. Proti Wolfrumu glasovalo je več levičarjev, mej temi grof Coronini, Schmidbauer, Schwegel. Baro. Taufferer pa je pri levičarjih tako vprežen, da je glasoval za Wolfruma. Ko se je naznanilo, da je levičarski predlog propal, posilil je desničarje glasen smeh.

Na dnevnem redu bil je zahtev naučnega ministerstva, naj se naknadno dovoli za novo dunajsko vseučilišče 300.000 gld., za krakovsko 60.000 gld., za patologično-anatomski ustav 60.000 gld. in za obrtno učilišče v Reichenbergu 30.000 gld. Pri slednji svoti oglašili so se česki poslanci Krofta, Adamek, Hevera, ter bičali naučnega ministra Conrada zaradi tega, da ne vstreže nujnim željam českega naroda glede českých škol. V naučnem ministerstvu jašejo še starega belca ter mislijo, da so Slovani v Avstriji le za to, da se jih germanizuje. Za pravice drugih narodnostij bil je dozda baron Conrad gluha. Zakaj? To vprašanje odgovoriti je lahko. Avtonomisti so napade na naučnega ministra živo odobraval. To je dokaz, kake misli da je cela avtonomistiška stranka o baronu Conradu. Zahtevane svote bile so sprejete, dovolila se je tudi za tržaško razstavo državna podpora 100.000 gld.

Poslanec Schönerer izročil je zopet tri peticije od dunajskega prebivalstva zoper naseljevanje iz Rusije izpodenih židov v Avstriji. Peticije imajo 500 podpisov. Tudi denes je zahteval, naj se obseg peticij zabeleži v zapisniku. Za ta zahtev vstalo je denes uže blizu 60 poslancev mej temi celo dva žida Jacques in Neuwirth! Schönererjev zahtev je denes bil zopet odbit.

Ker se ima 15. t. m. vršiti volitev poslanca v českem vlastelstvu, praznovala bode zbornica do prihodnjega petka.

Program „W. All. Ztg.“ se ima res oživotariti.

Dr. Fischhof pride v kratkem na Dunaj ter bode posvetoval se z nekaterimi nemškimi državnimi poslanci n. p. dr. Kronawettrom in drugimi. Sklcati hote tudi ljudski shod na Dunaji, na katerem ima se govoriti za program, kakor ga je postavila „W. All. Ztg.“ Zjedinjenji levičarji imajo torej v središči Avstrije pričakovati novih brc.

Domače stvari.

— (Gosp. Fran Ravnihar) odpovedal se je predsedništvu „Sokola“. — Vsled te odpovedi skliče se v dan 18. maja t. l. izredni občni zbor, da si taisti na njega mesto izvoli novega starosta.

— (Z Dunaja) se nam piše 12. maja: Iz zanesljivega vira sem zvedel, **da odsil-mal v slovenskih krajih noben sod-nijsk uradnik službe ne dobi, kateri nij slovenščine popolnem zmožen**; zdaj ste v Šmarji in Šent Lenartu v slovenskih gorica na Štajerskem razpisani službi okrajnih sodnikov, jedna teh je uže jedenkrat bila razpisana, ker se pa skoro noben uradnik, ki bi bil slovenskega jezika popolnem zmožen, nij oglašil, se je ta služba razpisala še jedenkrat. Povabijo se torej slovenskega jezika zmožni uradniki ne samo iz Štajerskega, temveč tudi iz drugih krajev, posebno pa iz Kranjskega, da kompetirajo za te dve službi. (P. n. g. pošiljatelja prosimo, naj nam blagovoljno večkrat kaj nakloni. Uredn.)

— (Solnčni mrak) prihodnjo sredo dne 17. t. m., kakor se bo videl v Ljubljani prične ob 6. uri 47 minut in konča ob 8. uri 33 minut zjutraj. Mrak traja tedaj 1 uro 46 minut. V tem smislu naj se popravi v zadnji številki našega lista natisnena notica, katero je zagrešil naš korektor.

— (Umrli) je 14. t. m. g. Jarnej Brencé, duhoven v Dutovljah in ljudski učitelj, odlikovan zlatim križcem za zasluge s krono. Porodil se je rajni 11. avg. 1820 na Dovjem na Gorenjskem. Bil je vedno zvest in vnet sin svojemu narodu. Lehka mu zemljica!

— (Umrli) je v Trstu 11. t. m. gospa Julijana Vesel, rojena Tomanova, soproga pesnika Koseskega, 73 let stara.

— (Vabilo) Dne 19. t. m. ob 3. uri popoldne bode v Vipavi, v gostilni gospoda K. Dolenca občni zbor kmetijske podružnice vipavske. K obilni udeležbi zbora, v katerem se bode govorilo in skiepalo o jako važnih zadevah vabi vse p. t. podružnične člane predstojnik.

— (Prošnjo za izvedenje ravnopravnosti slovenskega jezika pred sodnijami in za prestavo nadsodnije iz Gradca v Ljubljano) poslala je državnemu zboru tudi občina senožeška.

— (Tudi občina Vrba) (Velden) na Koroškem poslala je državnemu zboru jednako prošnjo. Ni še torej izumrla narodna zavest ob prelepem vrbskem jezeru in iz vsega srca želimo, da bi se ista izdatno utrdila.

— (Slovenske prošnje) za jednakopravnost slovenščine v šolah in uradih pa za slovensko nadsodnijo v Ljubljani poslale so poslancu g. Goedelnu srenje: Ledinek, Kremberg, srenja Gasteraja, Šitanci, zgornja Ročica, Smolinci, Zupetinci, Andrenci, spodnja Voličina, gornja Voličina, Selce, Črmlenšak, Črkevnjak, Negova (v št. lenartskem in radgonskem okraji) dalje Pretrež, Vrhloga, Črešnjevec, Bojtina Osél, Frajheim, sv. Martin, Kalše (v slovensko bistriškem okraji) dalje Podova, Sv. Peter, Kretzenbach, Ciglenca, Jarenina, sv. Križ, sv. Jakob, Frauheim, Traguč, Loka, Morje in Cvetkovce (v mariborskem okraji), dalje sv. Katarina, Nimno Brestovec, Ranjkovec, sv. Trojica pri Slatini in slovenska Slatina pri Rogatci.

„Slovenski Gospodar“.

— (Spremembe v lavantinske škofiji.) Č. g. Anton Centrih je postal dekan v Brežicah, č. g. Anton Žičkar, župnik v Loki. Farni izpit napravili so č. gg. kaplani: Böheim, Galun, Lednik in Vraz.

— („Slovenija“ na Dunaji.) Pri občnem zboru akademičnega društva „Slovenije“ na Dunaji 6. t. m. ustanovil se je za sedanji letni tečaj nov odbor, katerega udje so sledeči gospodje: cand. jur. Edvard Volčič, predsednik; stud. phil. Ivan Avsenik, podpredsednik; stud. jur. Alojzij Goljevšček; tajnik; stud. phil. France Lastavec, tajnikov namestnik; stud. med. Julij Dereani, blagaj-

nik; stud. agr. Jurij Kraigher, arhivar; stud. jur. Anton Mahkovec, arhivarjev namestnik.

— (Za čbelarje.) Gospod Mihael Ambrožič v Mojstrani redil je čez zimo 500 (pet sto) panjev (ulov) čbel. Kdor se je kdaj pečal s čbelami, vé, kaj se to pravi. Vrh tega pa je pred par dnevi po okolici nakupil še 164 panjev tako da letošnjo béro prične s 664 panjovi. Gosp. Ambrožič trži s svojimi čbelami po Nemčiji, celo v Ameriko je pošiljal. Gotovo ga nij čbelarja daleč okrog, ki bi imel toliko teh marljivih in koristnih živalic v svojej skrbi. Zanimljivo je to, da mu je izmej vseh 500 panjev, katere je imel čez zimo, izumrlo samo dvajset.

— (Most podrl) se je v Dravinjskej dolini pri Pakkovej žagi pod Ljubično, to pa pod težo preobloženega voza od 4 konj vlečenega: vse je palo v Dravinjo; rešeno je vse, le Franc Molejevemu 6 letnemu fantiču, ki je za vozom šel, je glavo in prsi razbilo; reveža so mrtvega potegnili.

— (V Dravinjo skočila) in se utopila je deklica, ki je iz Slov. Bistrice samega strahu pred starši ubežala.

— (VPoličana h) je hudobnež v nedeljo večer zažgal Štefanu Detičku še celo novo gospodarsko poslopje. Škoda je velika, sreča, da je bilo mirno vreme.

— (Brzovlak) južne železnice obstoji od 15. maja naprej tudi v Laškem in v Rimskih toplicah. „Slov. Gospodar.“

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Gradec 14. maja. Denašnji občni zbor „Steirischer Bauernverein-a“ velikansko obiskan!? Celih 60 udov. Glavna govornika poslanec Posch in graščak Walz govorita znane nemške fraze. Ubogi Taaffe, kaj moraš prestat!

Bled 15. maja. Danes popoldne ob polu dveh umrl je slovenski pisatelj Matej Tonejcek-Samostal.

Dunaj 15. maja. (Oficijelno.) Dahlen poroča: 14. t. m. so vojaki izstraživaje Grebak-Korjen-Planino in dolino Rakitnice opazili več malih roparskih čet, katere je težko prijeti in katere so se previdno izogibale boja. Oddelek teh čet od vojakov napaden, krenil je na severno stran. Prebivalstvo v preiskovanih krajih je skoro vse doma, dela na polji in izkazovalo je lojalnost. V Fočanskem okraji mnogo roparstva, katero preprečujejo naši vojaki uspešno.

Praga 15. maja. Izmej veleposestnikov voljen je konservativec Nadhrny s 124 glasovi v državni zbor. Ustavoverci so izostali.

Razne vesti.

* (Javne čitalnice v Petrogradu.) V Petrogradu napravila je sinoda javne čitalnice na ulicah. Na ograjah okolo Aleksandrovega vrta in okolo spomenika Katarininega vise vsak dan plošče od trdega papirja, in na njem natisnjeni so z velikimi črkami razni članki (največ s slikami), sodrževajoči životopise pokojnih carov, popularne razprave iz prirodopisja, fizike itd.; tu se tudi ne manjka člankov, v katerih se ljudstvo opomina, naj se zdržuje pijančevanja in naj bode zmerno. Mimogredoči, mladi in stari, ustevljajo se pred ploščami ter zvedljivo čitajo te članke. Pa tudi oni, ki ne znajo čitati, dobivajo tu zabave, ker se vedno najde kaka dobra duša, ki jim pove sodržaj teh člankov.

* (Kaznjenec, ki laja.) Pri deželni sodnji v Brnu je na več mesecev zaradi sleparije zaprt mlad človek, kateri, kakor se pritožujejo z njim v zaporu bivajoči, laja kakor najglasnejši pes in to v malih prestankih po dnevi in po noči. Ker se je nadzorstvo prepričalo, da je to res, prestavili so ga v bolnico za inkvizite, da ga strogo opazujejo. Primarij dr. Zuska zapisal mu je „strog post“, ker misli, da je to za lajanje najboljše zdravilo.

* (Denar pred dvesto leti.) Francozki učenjak Avenel predaval je pred kratkim v Parizu „O uplivu denarja za vlade Ljudevita XIII. Denar imel je v tistem času trikrat večjo veljavo, nego danes. Se ve da treba nekatere stvari pustiti v nemar, ki se zdaj rabijo sploh, ki so pa takrat zaradi izredne redkosti dosežne bile le bogatašem. Tako je takrat veljal funt sladkorja dvakrat toliko, kot denes. A l. 1625 povžilo se ga je v

Francoške le 25.000 funtov, dočim ga zdaj potrebujejo vsako leto 285 milijonov kilogramov ali 570 milijonov funtov, akoravno se je prebivalstvo le podvojilo. Svila, baržun, fino sukno in platno bili so skupi ali dragi neizmerno. Nihče si nij omislil svilenih nogavic po 25 livrov (frankov) par. Kastorov klobuk stal je 20 livrov. Zato nosili so kape in spavali na vajnicah, ker je volnena matracca stala 36 livrov. Ljudje so malo potovali in nijso poznali mnogih zdanjih zabav. Imenitna rodbina z desetimi posli mogla je takrat v Parizu živeti z le 12.000 livri dohodkov. Kdor je imel 100.000 livrov na leto, veljal je za zelo bogatega in Connetable de Montmorency, najbogatejši mož v Francozkej, dal je svojej hčeri samo 100.000 tolarjev dote. V prometu je bilo takrat le malo denarja, kakor so izračunili tedanji izvedenci kakih 12—14 milijonov v zlatu. Dan denes pa je mej Francozi ped do šest milijard denarja.

Zahvala.

Podpisanemu je prijetna dolžnost izjaviti najtoplejšo zahvalo Logarjevima gospicama, koji sta mu pripomogli s svojim izurjenim sviranjem na citre prirediti koncert 7. t. m. na Štemarjih, kakor tudi gospicama Metki Homanovej in Milici Moharjevej, ker sta s svojimi prijetnimi glasovi pomagali v splošno pohvalo program izvršiti. Ob jednom priručna zahvala g. Bernardu, ki je petje vodil, ter gg. B. Krenarju in J. Deisingerju, koja sta mu krepko pomagala, ter vsem drugim Ločanom, kateri so pomogli pridejati jeden kamen za zidanje „Narodnega doma“.

Škofja Loka 12. maja 1882.

Matija Ozbič ml.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
12. maja	Ob 7. uri zjutraj	742.84 mm.	+10.2°C	slaboten jugozahod	jasno	0.00 mm.
	Ob 2. uri popoldne	739.44 mm.	+19.8°C	slaboten jugozahod	jasno	dežja.
	Ob 9. uri zvečer	739.26 mm.	+13.3°C	slaboten jugozahod	jasno	
13. maja	Ob 7. uri zjutraj	738.79 mm.	+12.8°C	slaboten jugozahod	jasno	2.20 mm.
	Ob 2. uri popoldne	735.12 mm.	+22.6°C	slaboten jugozahod	deloma jasno	dežja.
	Ob 9. uri zvečer	735.90 mm.	+14.2°C	slaboten jugozahod	oblačno	
14. maja	Ob 7. uri zjutraj	734.89 mm.	+10.0°C	slabotna burja	oblačno	3.10 mm.
	Ob 2. uri popoldne	734.11 mm.	+10.7°C	slabotna burja	oblačno	dežja.
	Ob 9. uri zvečer	733.87 mm.	+8.0°C	slabotna burja	oblačno	

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je jel skoro povsod znatno padati, vendar je povsod tolikanj jednako pal, da je vsled tega še vedno enakomerno razložen in da je razloček mej maksimumom in minimumom le neznamenit. Vetrovi so postali v primeri s pretečenimi dnevi močnejši in so prevladovali južni in zahodni nad severnimi in vzhodnimi. Nebo je bilo začetkoma povsod ali popolnoma ali pa saj deloma jasno, pozneje pa oblačno, sem pa tja celo deževno. Temperatura je močno pala in je bila skoro povsod podnormalna, akoravno zaradi tega še ne posebno ekstremna, ker je bil razloček mej maksimumom in minimumom še manjši kot v prejšnjih dneh.

Umrli so v Ljubljani:

10. maja: Jože Stusinar, uradni sluga v pokoji, 68 let, Dunajska cesta št. 15, vsled otrpneja srca. — Alojzij Keber, ključarskega pomočnika sin, 1 leto, sv. Petra cesta št. 19, za osepnicami.

11. maja: Ignac Linhart, 76 let, Dvorni trg št. 1, za starostjo. — Marija Marenka, mestna uboga, 72 let, Karlovska cesta št. 9, za starostjo. — Andrej Sujer, dninar, 65 let, Karlovska cesta št. 9, za katarom v črevesu. — Marija Gorenc, gostija, 63 let, pred škofijo št. 18.

12. maja: Karol Hütter, železniškega sprevodnika sin, 2 1/2 let, Dunajska cesta št. 7. — Marija Jezevšek, kurjačeva hči, 2 1/2 meseca, sv. Petra cesta št. 19, za osepnicami. — Matevž Gaber, tkalec, 75 let, Kravja dolina št. 11, za starostjo. — Kristina Klemenc, uradniškega sluge hči, 17 mesecev, Tržaška cesta št. 18, za božjastjo.

Dunajska borza

dné 15. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld. 75	kr.
Srebrna renta	77 " 50	"
Zlata renta	94 " 40	"
1860 državno posojilo	131 " —	"
Akcije narodne banke	828 " —	"
Kreditne akcije	346 " 40	"
London	119 " 90	"
Napol.	9 " 52	"
Srebro	— " —	"
C. kr. cekini	5 " 63	"
Državne marke	58 " 60	"

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 119	" 75
Državne srečke iz l. 1864	100 " 174	" 70
4% avstr. zlata renta, davka prosta	94 " 40	" 40
Ogrska zlata renta 6%	119 " 90	" 90
" " " 4%	89 " 35	" 35
" " " papirna renta 5%	87 " —	" —
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 " —	" —
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114	" —
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119 " 30	" 30
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99 " 20	" 20
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106 " 50	" 50

Tržne cene v Ljubljani

dné 13. maja t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	9	26
Rež, "	6	18
Ječmen, "	5	20
Oves, "	3	74
Ajda, "	4	87
Proso, "	5	04
Koruza, "	6	—
Leča, "	9	—
Grah, "	9	—
Fižol, "	10	—
Krompir, 100 kilogramov	2	86
Maslo, kilogram	1	05
Mast, "	—	84
Speh frišen, "	—	72
" povenjen, "	—	76
Surovo maslo, "	—	82
Jajca, jedno	—	1 1/2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	56
Telečje, "	—	50
Svinjsko, "	—	62
Koštrunovo, "	—	32
Kokoš, "	—	35
Golob, "	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	50
Slama, "	1	78
Drva, trda, 4 kv. metre	5	80
" mehka, " " "	4	—

Št. 2608.

(324—1)

Razglas

zarad razvrstenja konj.

Ogledovanje in razvrstenje konj, katero je visoko c. kr. ministerstvo za deželno brambo zapovedalo, se bo za okraj ljubljanskega mesta dné 20. maja 1882

dopoludne na cesar Josipovem trgu v sledečem redu vršilo:

Ob 8. uri za I. in II. okraj (šolski in št. Jakobski del), ob 9. uri za III. okraj (dvorni del), ob 10. uri za IV. okraj (kolodvorski del), ob 11. uri za V. okraj (predkraj Hauptmanca, Hradeckijeva vas, Kurja vas, Ilovca, Karolinska zemlja, Črna vas).

Teh ur se je, da se vsakej zamudi v okom pride, natančno držati.

Če nij mogoče kakega konja pripeljati, mora se uzrok o pravem času ali mestnemu magistratu ali pa komisiji dokazati.

Lastniki jedno ali dveletnih žebet, ki so predstave oproščeni, morajo dotično uradno spričalo prinesiti.

Breje kobile in pa kobile s sesajočem žebetom predstave nijso oproščene.

Vsakemu posestniku konj se bo pa še tako posebno povabilo za predstavo poslalo.

Zamudni posestniki konj pa ne zapadejo samo v §. 18 ministerskega ukaza od 1. avgusta 1873 (št. 136 drž. zak.) zažuganej kazni, ampak oni imajo tudi stroške poznejše razvrstitve plačati.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 11. maja 1882.

Župana namestnik: Jeras.

Proda

se lep 1 1/2 leten bik, muricodolsko pleme, zelo dober za rejo. — Natančneje pri

(304—3)

oskrbnistvu graščine v Mokronogu.

Dr. Sprangerjeve

kapljice za želodec,

priporočane od zdravniških avtoritet,

pomagajo takoj, če ima človek krč v želodci, migrēno, feber, ščipanje po trebuhu, zaslinjenje, slabosti, če ga glava boli, če ima krč v prsih, mastno zgago. Telo se hitro sčisti. V bramorjih razpusti bolezensko tvarino, odvajajoč črve in kislino. Davici in tifusu vzamejo vso zlobnost in vročino, če se zavživajo po 1/2 žličke vsako uro, ter varujejo nalezljivosti. Človeku diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se poskusi z majhenim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdravilo, katero prodaja lekarnar g. J. Svoboda v Ljubljani, a flacon 30 in 50 kr. av. velj.

(247—87)

Izurjeni in pridni

zidarji

se sprejmó na zidališčih kranjskega stavbenega društva v Ljubljani, v Litiji, v Bledu in v Kranji.

(223—2)

Zoper jetiko!

Radgostski universalni čaj

in rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporočajo se posebno za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodčevo slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepričanje.

Javna zahvala.

Gospodu J. Seichertu, lekarju v Rožnovi v Radgostskem.

Čestiti gospod!

Po dostanem nevarnem pljučnem vnetji mučil me je cele tri leta suhi kašelj in ponavljajoča se hripavost. Pretečeno jesen postalo je moje žalostno stanje tako hudo, da sem cele kosce strjene krvi izkašljal in trpel sem pri tem zarad prebavljanja in telesne slabosti. mrzlice in ponočnem me jako slabemem potnji. Zdravnik — moj dobri prijatelj — konstatiral je začetno jetiko!

Po dolgem brezuspešnem zdravljenju poskusil sem vsled sveta mojega zdravnika kot zadnji pripomoček Vaš Radgostski universalni čaj, kateremu se zahvaljujem že mnogi v našem mestu za zopet pridobljeno zdravje, ter rabim za olajšanje suhega in žgečega kašljanja Vaše Rožnovske celtilčke.

V kratkej dobi zboljšalo se je moje brezupno stanje tako, da se čudijo vsi moji znanci, kakor tudi moj zdravnik, kateri nikakorsnega ozdravljenja nij upal.

Kašljanje nehale je popolnem, ravno tako nijsem več kri pljuval in nehale je tudi ponočno potenje, povrnil se je zopet tek in močnejši kot poprej, in tako pridobil je moje slabo telo zopet poprejšnjo krepkost in elasticiteto.

Komaj po štiritednem uživanji sem popolnem zdrav in vesel in zahvaljujem svojo ozdravljenje poleg Bogu jedino le Vašim pripomočkom.

Prosim Vaše blagorodje mojej starej materi, katera uže štiri leta trpi na srčnem bolenju in teškem dihanji, priposlati proti poštnemu povzetku dva paketa tega čaja in ravno toliko škatlic maho-rastlinskih celtilčkov, in želim iz srca, da bi ta izvrstni lek in ne drago hišno zdravilo zasluženo splošno pripoznanje pridobilo, ter ostajam s posebnim spoštovanjem Vašemu blagorodju hvaležni

(186—2) Ivan Celeryn, kaplan.

V Čerkovici (na Č. škem).

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih pripravljene čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljene paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebe.

Radgostski universalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se jedino le v lekarni J. Seichert v Rožnovi (na Moravskem), in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: W. Mayr v Ljubljani, W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J. Cejbe v Zagrebu, Barmherzige Brüder in A. Nedved v Gradci, A. Marek in J. Kupferschmid v Celji, O. Russheim v Lipnici, Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rotenmanu, W. Thurnwald v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, prirejena natančno po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepitje in vzdržanje vida v vsakej starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi samo naravnost iz lekarne v kopelišču Rožnavi.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno ozdravlja putiko, trganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah. Izvirna sklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Moravska).

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.